



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 124/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Grigelom, Nad plážou 16, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 693/2013 z 5. mája 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Grigelom, Nad plážou 16, Banská Bystrica, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 5 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 154c ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 693/2013 z 5. mája 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu bol účastníkom konania o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátnych orgánov vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 135/2011. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 11 C 135/2011 zo 16. septembra 2013 zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť sťažovateľovi z titulu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie – uznesenie o vznesení obvinenia sumu 5 000 €. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Predmetný rozsudok okresného súdu napadli sťažovateľ i protistrana odvolaním.

Krajský súd napadnutým rozsudkom v celom rozsahu potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 11 C 135/2011 zo 16. septembra 2013.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

«Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I zo dňa 12. 05. 2010, č. k. 2 T 20/2004-431, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. 06. 2010, bol sťažovateľ oslobodený spod obžaloby za trestný čin podvodu.

V súvislosti s uvedenou trestnou vecou bol sťažovateľ vo väzbe odo dňa 9. 5. 2003 do 25. 1. 2005 (až 628 dní) na základe nasledujúcich súdnych rozhodnutí:

- *Uznesenie KS BA zo dňa 9. 5. 2003, č. k. 7 Tpo 2/03, odôvodnenie „úteková väzba“*
- *Uznesenie KS BA zo dňa 16. 7. 2003, č. k. 7Tpo 100/03, „úteková väzba“*
- *Uznesenie OS BA I zo dňa 25. 8. 2003, č. k. 3 Nt 750/03, „úteková väzba“*
- *Uznesenie OS BA I zo dňa 30. 10. 2003, č. k. 3 Nt 763/03, „úteková väzba“*
- *Uznesenie OS BA I zo dňa 20. 11. 2003, č. k. 6 T 70/03, „úteková väzba“*
- *Uznesenie OS BA I zo dňa 2. 4. 2004, č. k. 2 T 20/04, „úteková väzba“*
- *Uznesenie KS BA zo dňa 4. 5. 2004, č. k. 10 To 120/04, „úteková väzba“*

- *Uznesenie KS BA zo dňa 5. 11. 2004, č. k. 9 To 323/04, „úteková väzba“*

- *Uznesenie KS BA zo dňa 14. 12. 2004, č. k. 10 To 353/04, „úteková väzba“*

Všetky uvedené rozhodnutia boli nesprávne, neopodstatnené a protizákonné, nakoľko sťažovateľ sa vôbec neskrýval a nevyhýbal trestnému stíhaniu, práve naopak, mal evidentný záujem na riadnom vykonaní dôkazov pred súdom a nie mariť trestné stíhanie...»

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 11 C 135/2011 zo 16. septembra 2013 *„priznal sťažovateľovi iba sumu 5.000,- EUR za nezákonné rozhodnutie - uznesenie o vznesení obvinenia, pričom za nezákonnú väzbu mu nepriznal nárok na nemajetkovú ujmu. Podľa súdu prvého stupňa si sťažovateľ zaviniť väzbu sám a preto v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. nemá právo na nemajetkovú ujmu, čo svojím rozsudkom potvrdil aj odvolací súd.“*

Sťažovateľ ďalej uviedol, že v odvolaní proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 11 C 135/2011 zo 16. septembra 2013 poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 177/2005 z 31. mája 2007, *„avšak odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku vôbec nevyjadril k tomuto judikátu a nevysvetlil, prečo sa odchýlil od právneho názoru Najvyššieho súdu SR v podobnom konaní o nemajetkovej ujme za väzbu“*.

Vo vzťahu k priznanej nemajetkovej ujme vo výške 5 000 € sťažovateľ uvádza:

„Takéto odškodnenie za viac ako 7 rokov prenasledovania nevinného človeka orgánmi činnými v trestnom konaní, a to aj z dôvodov uvedených vo vyššie uvedenom citáte súdu prvého stupňa, nie je spravodlivé a v právnom štáte je absolútne nedostatočné...“, pričom skutkové a právne závery, ktoré viedli okresný súd a následne i krajský súd k určeniu výšky nemajetkovej ujmy, považuje za *„nesprávne“*.

V záverečnej časti sťažnosti sťažovateľ argumentuje:

„... odôvodnenie rozsudku KS BA nie je jasné a zrozumiteľné a nedáva odpovede na všetky právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany čím došlo k porušeniu základného práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd rozhodol, že „jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na odškodnenie za väzbu podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v spojitosti s čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, bolo porušené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05. 05. 2015, č. k. 14 Co/693/2013, a napadnutý rozsudok podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR a § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. zrušil a vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 296,44 EUR“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné

návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z odôvodnenia sťažnosti, ako i zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté.

Pri posudzovaní sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorej uplatnenie nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

V danom prípade sťažovateľ subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd akceptoval tým, že podal vo svojej veci dovolanie (26. októbra 2015) ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie

právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V judikatúre ústavného súdu sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa uplatnením zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2016